

Rysunek 1

0.0.1 Sprawdzamy jak zmienia się promień krzywizny przy transformacji f(z)

(rys 1).

$$\frac{1}{s} = \frac{Im(\ddot{z}\bar{z})}{|\dot{z}|^3}.$$

$$\frac{1}{\ddot{z}} = \frac{Im\left(\left(\frac{d^2}{dt^2}(z(t))^2 \frac{\overline{d}}{dt}|z(t)|\right)\right)}{\left|\frac{d}{dt}(z(t))^2\right|^3}.$$

$$\ddot{z}(t) = (z(t))^2.$$

$$(\dot{\tilde{z}}(t))' = (2(z(t)(\dot{z}(t))))' = 2\dot{z}(t)\dot{z}(t) + 2z(t)\ddot{z}(t).$$

$$(\bar{\tilde{z}})' = (\tilde{z}(t)\tilde{z}(t))' = 2\overline{z}(t)\overline{\dot{z}}(t).$$

 $\ddot{\bar{z}} \cdot \overline{\dot{\bar{z}}} = \left(2(\dot{z}(t))^2 + 2z(t)\ddot{z}(t)\right) \left(2\overline{z}(t)\overline{\dot{z}}(t)\right) = 4\overline{z}(t) |\dot{z}|^2 \dot{z}(t) + 4 |z(t)|^2 \overline{\dot{z}}(t) \cdot \ddot{z}(t).$

Ale

$$\frac{Im(\overline{z}\overline{\dot{z}})}{\left|\dot{\overline{z}}(t)\right|^3} = \frac{Im\left|4\overline{z}(t)\right|(\dot{z}(t))^2 \cdot \dot{z}(t)}{8\left|z(t)\right|^3 \left|\dot{z}(t)\right|^3} + \frac{Im(4\left|z(t)\right|^2 \overline{\dot{z}}(t)\ddot{z}(t))}{8\left|z(t)\right|^3 \left|z(t)\right|^3}.$$

Zatem

$$\frac{1}{\tilde{s}} = \frac{1}{2|z(t)|} \left(\frac{Im\left(\overline{z}(t)\dot{z}(t)\right)}{|z(t)|^2|z(t)|} + \frac{1}{s} \right).$$

Ale

$$\overline{z}(t)\dot{z}(t) = (x(t) - iy(t)) (\dot{x}(t) + i\dot{y}(t)) = x\dot{x} + y\dot{y} + i (x\dot{y} - y\dot{x}).$$

$$Im (\overline{z}(t)\dot{z}(t)) = x\dot{y} - y\dot{x} = \begin{bmatrix} x & \dot{x} \\ y & \dot{y} \end{bmatrix} = |\overline{z}(t)| \cdot |\dot{z}(t)| \sin(\lessdot\dot{z}(t), \overline{z}(t)).$$

$$\frac{1}{\tilde{s}} = \frac{1}{2|z(t)|} \left(\frac{|z(t)| |\dot{z}(t)|}{|z(t)|^2 \cdot |\dot{z}(t)|} \sin(\lessdot(\dot{z}, \overline{z})) + \frac{1}{s} \right).$$

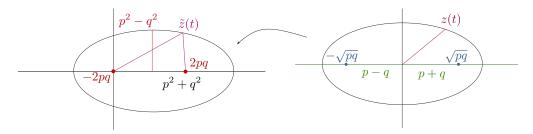
$$\frac{1}{\tilde{s}} = \frac{1}{2|z(t)|} \left(\frac{\sin(\lessdot(\dot{z}, \overline{z}))}{|z(t)|} + \frac{1}{s} \right).$$

0.0.2 Już prawie twierdzenie Kasner-Arnold

Rozważmy ruch na $\mathbb{R}^2$, pod wpływem siły F = -r, czyli na $\mathbb{C}$

$$\ddot{z}(t) = -z(t)$$
, gdzie $(m = 1, k = 1)$.

Trajektoria wygląda tak:

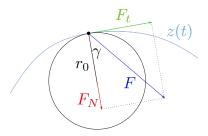
Rysunek 2: przed i po

$$z(t) = pe^{it} + qe^{-it} = (p+q)\cos(t) + i(p-q)\sin(t).$$
$$(x(t), y(t)) = ((p+q)\cos(t), (p-q)\sin(t)).$$

Jak rozpoznać siłę typu $F=-\frac{1}{r^2}$ od F=-r? Trajektoria wychodzi taka sama, ale dla tej drugiej siła jest zaczepiona w środku elipsy. Co się stanie jak przepuścimy tę elipsę przez $f(z)=z^2$? Dostaniemy

$$\tilde{z}(t) = \left(pe^{it} + qe^{-it}\right)^2 = p^2e^{2it} + 2pq + q^2e^{-2it} = \left(p^2 + q^2\right)\cos(2t) + 2pq + i(p^2 - q^2)\sin(2t)$$

taką przesuniętą elipsę jak na rys. 2

Rysunek 3

Pytanie 1. Jeżeli F=-r, To jaka jest $\tilde{F}$? (sytuacja jak na rys. 3)

 $\cos \gamma = \frac{F_N}{F}$, $F = \frac{F_N}{\cos \gamma}$, ale $F_N = \frac{v^2(t)}{r_0}$. My wiemy, że czasami zachowany jest moment pędu

$$\overline{r} \times \overline{v}(t) = r \cdot v \sin(\langle r, v \rangle) = rv \cos \gamma = const = A.$$

Czyli

$$v = \frac{A}{r\cos\gamma}.$$

$$F = \frac{F_N}{\cos\gamma} = \frac{1}{r_0} \frac{A^2}{r^2(\cos\gamma)^3}.$$

I dostaliśmy taki związek. Dla ruchu po okręgu $\gamma=0,\,r=r_0$ i wtedy

$$F = \frac{1}{r^3}A^2 = \frac{1}{r^3}(rv)^2 = \frac{v^2}{r}.$$

Znowu spróbujemy przepuścić taki ruch przez $f(z)=z^2$. Przypuszczamy, że będą takie zmiany:

$$\begin{split} A &\sim \tilde{A} \\ r &\sim \tilde{r} \\ r_0 &\sim \tilde{r}_0 \\ \gamma &\sim \gamma \quad \text{(bo } f(z) \text{ - koforemna)} \\ v &\sim \tilde{v} \\ F &\sim \tilde{F}. \end{split}$$

Ale

$$F = \frac{A^2}{r_0} \frac{1}{r^2} \frac{1}{\left(\cos \gamma\right)^3}.$$

Zatem

$$\tilde{F} = \frac{1}{\tilde{r}_0} \frac{(\tilde{A})^2}{\tilde{r}^2} \cdot \frac{1}{(\cos \gamma)^3}.$$

A i $\tilde{A}$ się nie przejmujemy, ale za to r_0 już tak

$$\frac{1}{\tilde{r}_0} = \frac{1}{2r} \left(\frac{1}{r_0} + \frac{\frac{\sin(\sphericalangle(\tilde{z}, \tilde{z}))}{\cos \gamma}}{r} \right).$$

Z tego co wcześniej napisaliśmy, mamy

$$\frac{1}{r_0} = \frac{F}{(A)^2} r^2 (\cos \gamma)^3.$$

Wtedy

$$\begin{split} \frac{1}{\tilde{r}_0} &= \frac{1}{2r} \left(\frac{\cos \gamma}{r} + \frac{F}{(A)^2} r^2 (\cos \gamma)^3 \right). \\ \frac{1}{\tilde{r}_0} &= \frac{1}{r} \frac{(\cos \gamma)^3}{(A)^2} r \left(\frac{(A)^2}{2r^2 (\cos \gamma)^2} + \frac{Fr}{2} \right). \\ \frac{1}{\tilde{r}_0} &= \frac{(\cos \gamma)^3}{(A)^2} \left(\frac{1}{2} v^2 + \frac{Fr}{2} \right). \end{split}$$

Zauważmy, że gdy $F \sim r$, to

$$\frac{1}{2}v^2 + \frac{1}{2}r^2 = E.$$

(Energia całkowita ruchu po elipsie, przed przepuszczeniem przez $f(z)=z^2$)

$$\frac{1}{\tilde{r}_0} = \frac{(\cos \gamma)^3}{(A)^2} \cdot E.$$

Zatem podstawiając do wcześniej wyliczonego $\tilde{F}$ mamy

$$\tilde{F} = \frac{(\cos \gamma)^3 E}{(A)^2} \cdot \frac{(\tilde{A})^2}{\tilde{r}^2} \frac{1}{(\cos \gamma)^3} = \left(\frac{\tilde{A}}{A}\right)^2 \frac{E}{\tilde{r}^2} = \frac{const}{\tilde{r}^2}.$$

To jest dowód Kasnera - Arnolda w przypadku $f(z)=z^2$. Siły grawitacji i te $\sim r$ okazują się być w jakiejś "dualności" względem z^2 .

 ${\bf Twierdzenie~1.~} ({\it Kasner-Arnold})$

Jeżeli $F_1 \sim r^A$, a $F_2 \sim r^{\tilde{A}}$ i

$$(A+3)(\tilde{A}+3) = 4$$

 $i m = \frac{A+3}{2}$, to transformacja $f(z) = z^m$ przeprowadza ruch (trajektorię i cały ten posag) pod wpływem siły F_1 w ruch pod wpływem siły F_2 .

Przykład 1. sprężyna - $A=1,\; \tilde{A}=-2,\; m=\frac{1+3}{2}=2$

$$(1+3)(-2+3) = 4.$$

Wtedy nasz f wynosi $f(z) = z^2$.